

NEBOJUJEME PROTI TĚLU A KRVI

(Štěpán Janča, Krnov, 25.10.2026)

I.čtení: II. kniha Královská 6, 8-23

II.čtení: epištola Efezským 6, 11-17

Čas od času se člověk dostane do sporu s lidmi okolo sebe. V práci, ve škole, ale i doma; s nadřízenými, podřízenými, s kamarády, se sousedy, ale možná ještě častěji s partnerem, s rodiči anebo s dětmi. Neshodneme se na řešení nějakého problému, máme jiné priority, jiný pohled na to, co je a co není důležité. Někdy nám druzí ukřivdí a my se bráníme; pocítujeme nespravedlnost a rozohníme se tím, čemu říkáme „spravedlivý hněv“.

Když se taková situace opakuje – a čím blíže k tomu druhému jsme (v rodině, v zaměstnání, v jednom domě...), tím více je k tomu příležitostí – tím více se pocit křivdy zarývá do našeho podvědomí, tím více se utvrzujeme ve své ublíženosti, hýčkáme si v sobě své rány a obracíme se proti svým blízkým. Najednou pro nás přestávají mít význam okamžiky pozitivní, jako když květiny zarůstají plevem, tak i krásné chvíle našeho života mizí pod bujnou vegetací podrážděnosti a zoufalství. A tak jako plevel v záhonku vzkvétá z živin, určených rostlinám krásným a užitečným, tak my si začínáme přiživovat své ponuro na úkor lásky a naděje, které by prosvětlyly naše žití.

O těchto situacích píše apoštol v druhé polovině epištoly Efezským, právě v textech, předcházejících tomu známému, který jsme právě přečetli. Apoštol tam mluví o dobrých vztazích mezi lidmi, které u křesťanů mají být založeny ne na sobeckém požadavku spravedlnosti pro sebe, ale na pokoře, odpouštění a sebeobětování. Čteme tady o čistém způsobu osobního života, o vztazích mezi manželi, o tom, jak mají jednat děti s rodiči a jak zase rodiče s dětmi, a dokonce i o vztahu pracovním – nazvěme to tak – o vztahu otroka a jeho pána.

Všechny tyto vztahy mají podle apoštola vycházet z příkladu a příkázání Kristova. Tedy z životního stylu toho, který byl dobrý, spravedlivý, bezhříšný, a přece nelpěl na svých přednostech, na své svatosti, na své povznesenosti nad druhé, nýbrž vždycky se snažil porozumět a odpustit; dokonce i těm, kdo jej nespravedlivě osočovali a kdo mu ublížili. Jeho slova nad nimi zněla: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí...“

Možná, že se vám ten apoštolův text taky líbí, ale máte pocit, že není možné jeho ideály uskutečnit. Že to prostě není v lidských silách. Že je sice krásná myšlenka milovat bližního jako sebe sama, ale když pak dojde na konkrétní osobu, je nám tak odporná, že se ke kladnému vztahu k ní vůbec nemůžeme odhodlat. Je prostě naším nepřítelem, tolikrát nám ublížil, aniž bychom viděli nějaký důvod; tak proč bychom se měli nějak omezovat, proč se ho snažit pochopit, proč se pokoušet podávat ruku, když on stejně pohrdá každým náznakem smíření?

Tak jako to cítí izraelský král, když vidí své nepřátele, jak jsou mu z Boží moci dáni do rukou. Jsou to naši nepřátelé, a vždycky budou. Přejí nám jen to nejhorší, a vždycky budou. Proč si tedy nezjednodušit život a nezlikvidovat je – když jsou nám vydáni?

Prorok mu na to odpovídá – v žádném případě. Jsou to lidé a jako s lidmi s nimi jednej. Copak jsi jejich majitelem, abys rozhodoval o jejich životě a smrti? Copak jsi je „uložil“ osobně? Patří Bohu, a ne tobě! Boží je to vítězství, ne tvoje... Bez Boží pomoci bys určitě nezvítězil, tak laskavě poslouchej Boží požadavky i nadále.

Apoštol píše o vztazích, jak je má žít křesťan – člověk žijící ze slitování Kristova, člověk, omilostněný od následků vlastních vin a špatností. Takové mají být – plné pokory, lásky a odpouštění.

Kde k tomu však vzít sílu, když na nás doléhá tíha nespravedlnosti, když se všechno a všichni obrací proti nám. Jak se odhodlat mít rád toho, kdo nás nějak zneužívá, kdo nás tlačí do kouta; jak vydržet ponižování, jak překonat nelásku, která roste s každým dalším nedorozuměním?

Apoštol napovídá: „Svou sílu hledejte u Pána.“ Zkuste to u toho, který jako první prošel tu cestu ponížení, aniž by zvednul hlas ke zlořečení a proklínání.

On měl tu sílu – aby překonal svou nechť k člověku; k nám, kteří zase znova přidáváme bolesti jeho ranám a váhy jeho kříži. On ukázal, jak přemoci sám sebe, jak se vzepřít pokušení obrátit se proti druhým lidem:

„Vždyť nevědí, co činí...“

Ano, tak to cítí i apoštol – „svůj boj nevedeme proti lidským nepřítelům...“ Za všemi našimi spory a pŕtkami stojí ten popichovatel, ten svŕdce, který zasévá rozkol do vztahů, který rozdmýchává hádky a nedorozumění. Je to ten, který pěstuje nedůvěru v lidských srdcích, který člověku našeptává: „Jsi v právu, tvé rozhořčení je spravedlivé, jen prosaď, na co máš nárok!“ Je to ten, který nenápadně obrací naši zuřivost proti sobě navzájem (a někdy i proti sobě samým) – aby z toho sám vyšel vítězně.

Jak ovšem zápasit s tímto duchovním nepřítelem? Jak se mu postavit? Jak vŕbec rozpoznat, že to všechno je jeho dílo a naschválnost?

„Vezměte si Boží zbroj...“, tak to píše apoštol. Proste Boha, a on vás sám vyzbrojí.

Nejprve pravdou – abyste správně rozeznali příčinu a původce, kteří stojí někde za tím, co je vidět na první pohled...

Dále spravedlností – ne tou, na kterou „máme nárok“ – na úkor druhých, ale tou, kterou nám daroval Pán Bůh v Ježíši, umírajícím na kříži za naše hříchy.

Obuti ke službě evangeliu pokoje – evangelium pokoje, to je náš cíl. Smíření mezi Bohem a lidmi – to je plod Ducha svatého; žádná hádka, spor či dokonce nenávisť nestojí na správné cestě. Správnost věcí se pozná podle toho, jestli vedou k pokoji nebo ne...

Se štítem víry – důvěry v Otce, který má pro své děti vždy připraveno dobré; vzepřít se našeptávání toho Pokušitele, který do nás hustí něco o křivdách a nespravedlnosti...

S přílbou spasení, které nám nikdo nikdy nemůže vzít, protože nikdo nemůže zvrátit Kristovu oběť za naše viny; a s mečem Ducha – Božím Slovem, které je jedinou křesťanovou zbraní. Ale opět – ne proti lidem (jako třeba „Cti otce svého a matku svou, nebo ženy mají poslouchat muže...“), ale proti zlému: Jen Bohu se budeš klanět a nebudeš pokoušet Hospodina...

Je výsadou křesťanů a velkým darem Božím, že s touto výzbrojí se můžeme vydávat do svých životních zápasů. Proto jí využívejme. Dostali jsme ji, tak ji neodkládejme do skříně, nenechme ji zapadat prachem a zrezivět. Pusťme se v ní do bitvy za naplnění Božích ideálů a úkolu, který nám je svěřen. Totiž – proměnit svět proměnou sebe a svých vztahů...

Pane Ježíši,

Chválíme Tě, protože Ty jsi zvítězil nad Zlým

Ty jsi obstál v pokušení,

A dokonce jsi obětoval vlastní život pro nás.

Prosíme Tě, pomoz nám oblékat denně Boží zbroj

K obraně i útoku.

Dej, ať jí oděni roznášíme pilně Tvé evangelium všem,

Kdo je potřebují slyšet.

AMEN